

Ἀσχολία τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου

Γαύρου Ναυπακτίας

Γεωργίου Κ. Κατσάνου, Διδασκάλου

Ἡ κυρίως ἀσχολία τῶν 120 περίπου κατοίκων τῆς Κοινότητος εἶναι ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία. Εἰδικώτερον ἀσχολοῦνται 64% μὲ τὴν γεωργοκτηνοτροφίαν, 22% μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν (μαθηταί), 2% εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας, 1% μὲ τέχνας, 3% μὲ ἀπλᾶς ἐργασίας, 2% μὲ τὴν οἰκοτεχνίαν καὶ 6% χωρὶς ἐργασίαν (ὑπερήλικες καὶ παιδιὰ προσχολικῆς ἡλικίας).

Οἱ χωρικοὶ χαρακτηρίζονται διὰ τὴν σκληραγωγίαν, ὑπομονήν, δραστηριότητα, ὡς καὶ διὰ τὰ ὑγιῆ κοινωνικὰ φρονήματα. Οἱ περισσότεροι, ὡς γεωργοκτηνοτρόφοι, ὑποβάλλονται εἰς λίαν ἐπιπόνους ἐργασίας καὶ μάλιστα μὲ χαμηλὰ κέρδη, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων συντηρήσεως. Ἐπιτυγχάνουν μικρὸν εἰσόδημα, καθ' ὅτι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν νομαδικὴν κτηνοτροφίαν. Λεῖπει ἡ ἐνδεδειγμένη μέθοδος ἐκτροφῆς τῶν ζώων. Μόνον μὲ τὴν ἐνσταθλισμένην κτηνοτροφίαν θὰ δυνηθῶν νὰ ἐπιτύχουν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ἄλλοτε διέθετον συνολικῶς 6-7 χιλιάδες αἰγοπρόβατα, ἅτινα ἐτρέφοντο εἰς τὰς κλιτῦς τοῦ Μακρυόρους.

Κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀναλήψεως ἐκάλουν τοὺς κατοίκους καὶ τοὺς ἐφιλοξέουν εἰς τὰς καλύβας των. Τοῦτο γίνεται καὶ σήμερον. Ἄλλοτε ἡ ὅλη συγκέντρωσις τοῦ γάλακτος ἐγένετο ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐκ 2-3 ἀτόμων. Ἡ μέτρησις ἐγένετο μὲ ξύλινα ἀντικείμενα (τρίφτες) καὶ ἐσημειώνοντο χαρακιᾶς (γραμμῆς) δι' ἑκαστον γέμισμα τῆς «τρίφτας». Τὰ θράδα οἱ βοσκοὶ ἐτραγουδοῦσαν, παίζοντας καὶ τὴ φλογέρα. Σήμερον ὑπάρχουν 800 αἰγες καὶ 500 πρόβατα. Οἱ γεωργοὶ καλλιεργοῦν τὰ μικρὰς ἐκτάσεως χωράφια καὶ σπεύρουν σιτάρι, βρώμη, ἀραβᾶσιτον, τρυφύλλι, πατάτες, κρόμμυα, σκόρδα. Διὰ τὴν καλὴν καλλιέργειαν διαθέτουν ὅλας των τὰς δυνάμεις. Παρ' ὅλα ὅμως αὐτά, τὰ ἔσοδα κυμαίνονται εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα, διότι ἡ καλλιεργουμένη ἔκτασις εἶναι μικρά, ἡ ποιότητα τοῦ ἐδάφους πτωχὴ καὶ ἡ ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν χαρακτηριστικὴ. Ἀσχολοῦνται ἀκόμη καὶ μὲ τὴν καλλιέργειαν ὀπωροφόρων δένδρων εἰς περιωρισμένην μορφήν. Τὰ τοιαῦτα δένδρα εἶναι: κερασέα, καρυδέα, συκέα, κυδωνέα. Κάθε οἰκογένεια φροντίζει νὰ ἔχη μερικὰ κλήματα διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἐτησίου οἴνου. Μερικὰ ἀπὸ τὰ γεωργικὰ προϊόντα πωλοῦν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Ναυπάκτου (κεράσια, οἶνον, κρόμμυα). Ἀπὸ τὰ κτηνοτροφικὰ πωλοῦν τυρόν, δέρματα, ἔριον αἰγοπρόβατα πάσης ἡλικίας, ὄρνιθας καὶ ὡά.

Διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων οἱ κάτοικοι ἀλληλοβοηθοῦνται (γίνονται σέμπροι) ἀνά δύο. Τὸ ξεφλούδισμα τῶν καλαμποκιῶν ἐγένετο ὁμαδικῶς καὶ ὑπὸ τὸ ἄκουσμα ποικίλων τραγουδιῶν κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας. Τὸ ἀλώνισμα γίνεται εἰς κοινὰ ἀλώνια, ὅπου εἰς τὸ μέσον φέρουν στύλους (στρίπρας). Ἐκεῖ μεταφέρονται τὰ σιτηρὰ ὑπὸ τῶν γυναικῶν καὶ ζώων. Τὸ 1936 περίπου ἐκαλλιεργήθη καὶ καπνός.

Σχετικῶς ἠτήσατο διὰ τὴν παροχὴν ἀδείας ἡ Κοινότης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16) 15.12.35 πράξεώς της.

Καὶ αἱ γυναῖκες ἀναλαμβάνουν ἐργασίας τοῦ ἀνδρός. Παλαιότερον ὅτε ὑπῆρχεν περισσότερα ζωὴ στὸ χωριό, αἱ γυναῖκες μετέβαινον ὁμαδικῶς, πρὶν ξημερώσῃ, εἰς τὸ δάσος Ἁγίας Κυριακῆς, διὰ νὰ μεταφέρουν καυσόξυλα.

Τὸ ξεκίνημά των συνωδεύετο πολλὰς φορές μὲ τραγούδι. Τὸ τραγούδι των, ποῦ ἦτο ἓνας ἀφρισμένος καταρράκτης ἀπὸ πάθος, αἶσθημα καὶ ὑγεία, ἓνας ὕμνος εἰς τὴν λεβεντιὰν καὶ εἰς τὴν ὀμορφιὰν τῆς ζωῆς τῆς ὑπαίθρου, ξεκύνεται εἰς τὰς ἀπέναντι βουνοκορφὰς τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Μακρυόρους καὶ ἐνώνεται μὲ τὸ τραγούδι ποῦ ἀντηχεῖ ἀπὸ τὴν φλογέρα τοῦ βοσκοῦ. Αὐτὸ τὸ ἴδιο τραγούδι τὸ φερνεὶ ὁ ἀγέρας μακρὰ εἰς ξενητεμένους. Τὸ τραγουδᾷ ἡ κόρη στὸν ἀργαλειὸ ποῦ ὑφαίνει τὰ προικιά, τὸ γράφει στὴ γῆ ὁ λεβέντης Γαυριώτης μὲ τὰ πατήματα τοῦ χοροῦ, τὸ ἐνθυμεῖται ὁ γέρος, τὸ τραγουδᾷ στὸ τραπέζι καὶ ξαναγίνεται παλ-
ληκάρι.

Αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν μόνον τὰς ἐργασίας τοῦ σπιτιοῦ. Τὰς περιμένουν καὶ αἱ ἐργασίαι τῶν κτημάτων καὶ αἱ περιποιήσεις τῶν ζώων. Πραγματικαὶ ἡρωίδες. Ὅταν οἱ ἄνδρες ἀπουσιάζουν εἰς Ναύπακτον ἢ Πελοπόννησον δι' ἐργασίαν (συλλογὴν σταφίδος, ἐλαιοκάρπου κλπ.), αἱ γυναῖκες, ὡς ἄλλη Πηνελόπη, καρτεροῦν τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ συζύγου των. Μὲ καὶ οἱ ἄνδρες ἐργατικοὶ ὡς εἶναι μὲ πολλὰς στε-
ρήσεις προσπαθοῦν νὰ συγκεντρώσουν περισσότερα χρήματα διὰ καλυτέραν δια-
τροφὴν τῆς οἰκογενείας των.

Διὰ τὸν Χειμῶνα κάνουν πολλὰς προετοιμασίας. Ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὰ διάφορα ὄρουτα τοῦ καλοκαιριοῦ κρεμοῦν μερικὰ εἰς τὸ ταβάνι, ὡς: μῆλα, σταφύλια, ροῖδα κ. ἄ.

Ὅταν ὁ ἄνδρας ἐπιστρέφῃ στὸ σπίτι, τότε σκορπίζεται παντοῦ ἡ χαρὰ. Μὰ σὺν φεύγῃ δι' ἐργασίαν καὶ πρόκειται νὰ ἀπουσιάσῃ ἐπὶ πολὺ, τότε ὅλοι τὸν ἀποχαιρε-
τοῦν μὲ δακρυσμένους ὀφθαλμοὺς καὶ συντριβὴν καρδίας. Τὸν περιμένουν ὁμῶς ὡς τὸν ἄλλον Ὀδυσσεᾶ ὅσο κι ἂν θὰ λείπῃ.

Πλοσίον τῆς μητέρας ἐργάζεται καὶ ἡ κόρη τοῦ χωριοῦ. Προσφέρει καὶ αὐτὴ τὴν βοήθειάν της. Ἰδιαιτέρα χαρὰ θὰ αισθανθῇ ὅταν φθάσῃ ἡ ὥρα τοῦ ἀρραβῶνος. Τότε ἡ χαρὰ της εἶναι ἐκδηλος. Μὲτὴν ζωηρὰν νεανικὴν φαντασίαν της, δημιουργεῖ τὴν οἰκογένειαν. Αὐτὴ ἡ στιγμή θὰ μείνῃ βαθειὰ χαραγμένη στὴν μνήμην της. Μετὰ θὰ ἀρχίσουν αἱ ὑποχρεώσεις. Γεννῶνται τὰ παιδιά, μεγαλώνουν. Γίνεται Μη-
τέρα. Ὁ πόνος της μεγαλώνει ὅταν βλέπῃ τὰ παιδιά της νὰ φεύγουν στὰ ξένα. Ἡ ἀγάπη της ὁμῶς καὶ αἱ συνεχεῖς προσευχαὶ δίδουν ὑπομονὴ καὶ δύναμι.

Ἄξιζει ἢ ὄχι, πρὸς αὐτοὺς τοὺς ταπεινοὺς ἐργάτες τῆς γῆς, Ἐπαινος: